

Zelena akcija/FoE Croatia, Croatia
Croatian Biospeleological Society, Croatia
Udruga Grad, Dubrovnik, Croatia
CEE Bankwatch Network
Friends of the Earth Europe
WWF MedPO
European Environmental Bureau
South East Europe Network on Energy and Transport - SEENET
Transparency International Hrvatska, Croatia
Zelena Istra, Pula, Croatia
Srđ je naš, Dubrovnik, Croatia
Eko Centar Zeleno Sunce, Dubrovnik, Croatia
Speleološka udruga Vjetrenica Popovo polje, Ravno, BiH
Biospeleological Society in Bosnia and Herzegovina
Center for Environment, BiH
Association for Animal Inventarisation and Conservation, Ilijaš, BiH
NGO Green Way, BiH
Brodsko ekološko društvo-BED, Slavonski Brod, Croatia
Eko Zadar, Zadar, Croatia
Sunce, Split, Croatia
NGO Baobab, Croatia
Speleološko društvo "Mijatovi Dvori " –Tomislavgrad, BiH
Udruga Naša Baština –Tomislavgrad, BiH
Centar za Održivi Razvoj "Una", Martin Brod – Bihać, BiH
Prijatelji prirode / Friends of nature EKO ELEMENT
Centar za ekologiju i energiju, Tuzla, BiH
Association „Ekotim“, Sarajevo
NGO „Močvara“, Čapljina, BiH
NGO „Zeleni Neretva“ iz Konjica, BiH
U.G. "Sadnice Mira - Peace Trees" Zavidovići
Naturskyddsföreningen - Swedish Society for Nature Conservation
Asociación para la Justicia Ambiental, AJA Spain
Instituto Internacional de Derecho y Medio Ambiente(IIDMA), Spain
Ecologistas en Accion, Spain

Organizacije za zaštitu okoliša pozivaju Europsku banku za obnovu i razvoj (EBRD) da ne kreditira visokorizičnu podzemnu HE Ombla kod Dubrovnika

26.10.2011. Zagreb/Dubrovnik

Hrvatske i međunarodne organizacije za zaštitu okoliša su uputile otvoreno pismo Europskoj banci za obnovu i razvoj da ne odobri kredit u iznosu od 123 milijuna eura za izgradnju HE Ombla kod Dubrovnika, o čemu će se raspravljati na Upravnom odboru direktora EBRD-a 8. studenog 2011. U otvorenom pismu, organizacije su istakle ekološke, ekonomske i proceduralne probleme *HE Ombla*, koje su prepoznali čak i konzultanti EBRD-a prilikom ocjene projekta koji su proglasili "visokorizičnim". [2].

"Planirana HE Ombla bi potopila špiljski sustav Vilina jama – Ombla koji ima vrlo visoku bioraznolikost [3] te je u planu zaštite kao dio europske mreže zaštićenih područja - Natura 2000. Studija utjecaja na okoliš za ovaj projekt je stara više od deset godina, a pri tom je i nepotpuna jer nekoliko važnih studija još uvijek nedostaje. Ovo je očiti primjer žurbe za izgradnju HE, prije ulaska u Europsku uniju, jer projekt očito ne zadovoljava kriterije europskog zakonodavstva, kaže Jana Bedek iz Hrvatskog biospeleološkog društva. "Šokanto je da javna banka kao što je EBRD financira ovako štetne projekte," dodala je.

“Ipak šišmiši i čovječje ribice nisu jedini ugroženi u ovoj priči. Hidroelektrana se planira graditi u području krša, koje je izuzetno porozno. Nitko doista ne zna koliko su podzemni kanali isprepleteni i podzemne vode povezane, te se betoniranjem tih kanala mogu izazvati neželjeni efekti na povezane sustave podzemnih voda.” – naveo je ekspert za krš Dr. Ivo Lučić.

Osim utjecaja na okoliš *HE Ombla*, konzultanti EBRD-a Tractabel Engineering i Projektni Biro Split su zaključili da “projekt neće povratiti investicijske troškove, nego će zahtjevati dodatne troškove... izgradnja HE Ombla može se jedino izgraditi uz značajno financiranje Vlade RH.”. Izvještaj konzultanata dodaje kako se problem ekonomske neisplativosti može riješiti i povećanjem cijene električne energije za 200% [4], riješenje koje građani RH neće dočekati s oduševljenjem.

“Teško je naći ijedan dobar argument za izgradnju HE Ombla”, zaključuje Jagoda Munić iz Zelene akcije (Friends of the Earth Croatia). “Uzimajući u obzir veliki utjecaj na okoliš, u području za ekološku mrežu Natura 2000, projekta koji je ekonomski neisplativ smatramo da EBRD treba izaći iz ovog projekta.”

Contacts:

Jana Bedek, Hrvatsko biospeleološko društvo, +385 (0)91 5761 172
Dr.sc. Ivo Lučić, stručnjak za krš, +385 (0)98 347 669
Mr.sc. Jagoda Munić, Zelena akcija/Friends of the Earth Croatia: +385 (0)98 1795 690.

Reference:

[1] Potpisnici pisma su:

Zelena akcija/FoE Croatia, Croatia

Croatian Biospeleological Society, Croatia

Udruga Grad, Dubrovnik, Croatia

CEE Bankwatch Network

Friends of the Earth Europe

WWF MedPO

European Environmental Bureau

South East Europe Network on Energy and Transport - SEENET

Transparency International Hrvatska, Croatia

Zelena Istra, Pula, Croatia

Srđ je naš, Dubrovnik, Croatia

Eko Centar Zeleno Sunce, Dubrovnik, Croatia

Speleološka udruga Vjetrenica Popovo polje, Ravno, BiH

Biospeleological Society in Bosnia and Herzegovina

Center for Environment, BiH

Association for Animal Inventarisation and Conservation, Ilijaš, BiH

NGO Green Way, BiH

Brodsko ekološko društvo-BED, Slavonski Brod, Croatia

Eko Zadar, Zadar, Croatia

Sunce, Split, Croatia

NGO Baobab, Croatia

Speleološko društvo "Mijatovi Dvori" –Tomislavgrad, BiH

Udruga Naša Baština –Tomislavgrad, BiH

Centar za Održivi Razvoj "Una", Martin Brod – Bihać, BiH

Prijatelji prirode / Friends of nature EKO ELEMENT

Centar za ekologiju i energiju, Tuzla, BiH

Association „Ekotim“, Sarajevo

NGO „Močvara“, Čapljina, BIH
NGO „Zeleni Neretva“ iz Konjica, BIH
U.G. "Sadnice Mira - Peace Trees" Zavidovići
Naturskyddsföreningen - Swedish Society for Nature Conservation
Asociación para la Justicia Ambiental, AJA Spain
Instituto Internacional de Derecho y Medio Ambiente(IIDMA), Spain
Ecologistas en Accion, Spain

[2] “Undertaking the project in full, as designed at present, carries a high risk of the project not achieving its objectives”. Tractabel Engineering; Projektni Biro Split: Ombla Hydropower Project – European Bank for Reconstruction and Development – Technical Due Diligence – Final Report Rev. C September 2011, p.9-10

[3] Pet zaštićenih vrsta šišmiša i čovječja ribica (*Proteus anguinus*), (IUCN Red List (VU); FFH Directive: Annex II, IV; Bern Convention: Annex II), špiljska kozica (*Troglocaris anophthalmus*), (IUCN Red List (VU)) i jedina špiljski slatkovodni školjkaš, jedinstvo u Svijetu (*Congeria kusceri*), (FFH Directive: Annex II, IV). Osim drugih špiljskih vrsta, četiri su roda nađena jedino u sustavu Vilina špilja – izvor Omble, i nigdje drugdje na svijetu: *Horatia knorri*, *Lanzaia kusceri*, *Plagigeria nitida angelovi* (slatkovodni špiljski puževi) te *Eukonenia pretneri*. Dokaz da špilja nije dobro istražena je nalaz iz 2009 kad je pronađen novi rod kopnenog isopoda.

[4] Tractabel Engineering; Projektni Biro Split: Ombla Hydropower Project – European Bank for Reconstruction and Development – Technical Due Diligence – Final Report Rev. C September 2011, p.122-123.